

COLOKJEVE INFORMACIJE

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA COLOR MEDVODE

Leto X.

OKTOBER 1981

ŠT. 11 (111)

DELO IN NAČRTI »SMOLARJEV«

Investicijska dejavnost v TOZD Smole je postala v zadnjem letu zelo živahna. Načrtujemo nove objekte, nove kapacitete, izdelujemo študije in investicijske programe, iščemo ponudbe za novo opremo itd. Glede na to, da je širšemu kolektivu ta dejavnost naše temeljne organizacije manj poznana, naj v grobih obrisih predstavim najpomembnejše načrte naše TOZD v srednjeročnem obdobju oziroma že opravljeno delo na tem področju.

Med, za smolarje, najpomembnejše načrte sodi gotovo razširitev proizvodnje poliestrskih smol — I. faza. Ta

obsega postavitev nove, sedme reaktorske linije, rekonstrukcijo kotlovnice za ogrevanje tehnološkega procesa proizvodnje umetnih smol in spremljajoče objekte oziroma naprave.

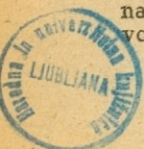
Nova linija bo obsegala naprave za doziranje surovin, kondenzacijo in razredčevanje umetnih smol. Predvidena nova linija bo v veliki meri avtomatizirana, saj bo tehnološki proces vodil in kontroliral procesor. Doziranje AFK in AMK bo na novi liniji potekalo v talini, v praškasti obliki se bo doziral anhidrid le izjemoma.

S povečanjem kapacitete sinteze za 4.000 ton smole na leto (nova linija)

bi zmanjkalo toplotne energije za tehnološki proces, zato je predvidena tudi rekonstrukcija kotlovnice, ki bo zagotovila potrebno toplotno energijo. Tako bodo po rekonstrukciji v kotlovnici štirje enaki kotli, ki bodo med seboj povezani, s čimer bo povečan izkoristek kotlovnice, seveda pa tudi skupna toplotna moč. Prenosni medij bo termalno olje, difil pa bo zaradi nekaterih svojih negativnih lastnosti izločen.

Glede na to, da v primeru izpada električne energije nimamo rezerve,

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

je predvidena nabava diesel-električnega agregata, ki bo v kritičnih trenutkih zagotovil obratovanje pomembnih agregatov kot so mešala, črpalke, šprinkler gasilna naprava itd. Prav tako je poraba komprimiranega zraka že tolikšna, sedanji sistem pa razdrobljen, da je treba misliti na novo, centralno kompresorsko postajo.

Večne težave so še z inertnim plinom, ki ga premalo uporabljamo (od uporabe le-tega je namreč v veliki meri odvisna naša varnost in kvaliteta izdelkov), razen tega pa je drag, saj ga kupujemo v jeklenkah. Zato predvidevamo tudi postavitev naprave za skladiščenje in razvod tekočega CO₂.

Ugotavljamo, da je premajhno tudi skladišče za surovine v tekočem in praškastem stanju. Zato je predvideno povečanje skladišča za »praškaste« surovine, kakor tudi postavitev novih cistern za tekoče surovine.

Iz napisanega sledi, da je za razširitev proizvodnje poliestrskih smol potrebno zgraditi naslednje objekte:

- prizidek k sintezi, ki bo namenjen kontrolno regulacijskim napravam za kontrolo in vodenje tehnološkega procesa v sintezi smol,

- skladišče taline AFK in AMK ter pralnica filtrov,

- skladišče praškastih surovin,

- energetski objekt v katerem bodo diesel-električni agregat, kompresorska postaja, naprava za skladiščenje CO₂ ter pilot-naprava.

Trenutno izdelujemo lokacijsko dokumentacijo za navedene objekte pa tudi tehnična dokumentacija je že v izdelavi. Začetek izgradnje navedenih objektov je predviden spomladi leta 1982, prve tone smole iz nove linije pa bodo glede na terminski plan izgradnje pritekale v sredini leta 1983.

Seveda pa s tem načrtov še ni konec. V izdelavi je že predinvesticijska študija za razširitev proizvodnje poliestrskih smol — faza II. Tako, predvidevamo, da bo najkasneje čez pet let na ravni severozahodno od sedanje lokacije že obratovala nova, moderna, avtomatizirana računalniško vodena sinteza umetnih smol. Predvidena kapaciteta nove sinteze bo 20.000 ton poliestrskih smol na leto, kar pomeni, da bo Color po zaključni investiciji največji proizvajalec umetnih smol v Jugoslaviji.

V grobih obrisih sem opisal katere pomembnejše investicije nameravamo smolarji realizirati v tem srednjeročnem obdobju. Seveda bo potrebno vložiti veliko denarja in truda, da bomo dosegli postavljene cilje, vendar kjer je volja, tam je tudi uspeh.

Volje pa imamo dovolj!

M. L.

COLOR
COLOR
COLOR
COLOR
MEDVODE

COLOR 2

Rezultati našega dela v prvih devetih mesecih tega leta

(Gradivo za razprave na zborih delavcev)

0. Uvodno pojasnilo

V tej številki glasila objavljamo grobe in najbolj splošne podatke o našem delu oziroma rezultatih poslovanja v prvih devetih mesecih tega leta. Podatki oziroma številke in komentarji, naj delavcem služijo kot osnova za razprave na zborih delavcev, posamezne številke pa bodo vodilni in vodstveni delavci na samih zborih še dodatneje pojasnili.

Podatki o proizvodnji in problematiki same proizvodnje bodo v obeh TOZD delavcem podani na samih zborih.

1. Komercialno poslovanje

Že dalj časa ugotavljamo, da se pogoji poslovanja zaostrejujejo in to lahko ugotovimo tudi za letošnje leto. To velja še posebej za sistem in politiko zunanje trgovine, kakor tudi za devizni sistem. Zaostrovanje na tem področju nam je prineslo številne težave pri oskrbi z devizami, surovinami in opremo.

Veliko je bilo povedanega in napisanega o nujnosti povečanja izvoza na konvertibilno področje. Vsi pa dobro vemo, da je za povečanje izvoza potrebno preiti na konkretna dejanja, tudi za ceno nižjega dohodka. Zadnji ukrepi SISEOT in Narodne banke to samo potrjujejo. V začetku septembra so bili namreč sprejeti ukrepi, ki omogočajo uvoz s konvertibilnega področja samo tistim delovnim organizacijam in v zneskih, ki so potrebni za realizacijo že podpisanih pogodb za izvoz na konvertibilno tržišče.

Večji izvoz bo torej edina deviza, ki bo tudi v bodoče zagotavljala uspešno poslovanje in začetan razvoj naše delovne organizacije. V prvih devetih mesecih smo delavci DO Color prodali 27.750 ton naših proizvodov, kar je 2 % manj kot smo planirali in 2 % več, kot smo prodali v istem obdobju lani. Prodaja na domačem tržišču je bila za 1.250 ton oziroma za 6 % manjša od istega obdobja lani, bistveno večji pa je bil izvoz: konvertibilni za 260 ton oz. 47 %, klirinški pa za 1.200 ton oz. 41 %.

1.1. TOZD Premazi

Plan skupne prodaje je bil dosežen 98 %, kar pomeni, da smo prodali 17.790 ton od planiranih 18.195 ton. Prodaja na domačem trgu je bila realizirana 89 %, konvertibilni izvoz 67 %, oziroma 4 % več kot v enakem obdobju lani. Izvoz na klirinško tržišče je bil 1.360 ton večji od planiranega, oziroma 43 % večji kot v prvih devetih mesecih lani. Vrednostno je bila skupna prodaja

1.296 milijonov din, kar je 1 % nad planom, oziroma 63 % več kot v istem obdobju lani.

Prodaja na domačem tržišču je bila zavestno manjša, saj smo zaradi lanskoletnih obveznosti in bolj-ših cen povečali prodajo na klirinško tržišče. Pri izvozu na konvertibilno tržišče še nismo dosegli planiranih količin, obstajajo pa realne možnosti, da bomo do konca leta te količine dosegli in tudi presegli. Tu gre predvsem za že dogovorjen izvoz v Bolgarijo in Romunijo, obstajajo pa tudi realne možnosti za izvoz v Zahodno Nemčijo.

Realizacija plana ni bila dosežena predvsem zaradi pomanjkanja domačih in uvoznih surovin. Razen konstantnega pomanjkanja potrebnih deviznih sredstev, ki omogočajo normalno oskrbo iz uvoza so zlasti boleči izpadi domačih nabav. Najbolj kritično je bilo z nabavo topil, nitroceluloze, melaminske smole in vseh vrst embalaže. Vsakdanja praksa je že postala, da domači dobavitelji zahtevajo devizno participacijo in to je glavni vzrok, da oskrba iz domačih virov ni potekala tako, kot smo pričakovali.

1.2. TOZD Smole

Plan skupne prodaje je bil dosežen 98 %, kar pomeni, da je bilo prodano 9.960 ton od planiranih 10.125 ton. Kljub temu pa smo prodali 7 % več kot v istem obdobju lani. Prodaja na domačem tržišču je bila realizirana 83 %, konvertibilni izvoz pa 164 %. Interna prodaja je bila za 16 % večja, oziroma 600 ton nad planirano. Vrednostno je bila skupna prodaja 604 milijone din, kar je 4 % nad planom, oziroma 69 % več, kot v istem obdobju lani.

Prodaja na domačem tržišču je bila zmanjšana predvsem zaradi povečane interne prodaje in večjega konvertibilnega izvoza. Razveseljivo je dejstvo, da je izvoz v naglem porastu, kakor tudi to, da se odpirajo možnosti prodaje na tržišča, na katerih še nismo bili prisotni.

Realizacija plana ni bila dosežena zaradi pomanjkanja domačih in uvoznih surovin. Zaradi pomanjkanja deviznih sredstev in administrativnih ukrepov je bila nabava surovin iz uvoza večkrat zelo kritična. Na domačem tržišču je bila najbolj kritična nabava anhidrida maleinske kisline in aromatov. Kljub temu, da smo del embalaže nadomestili z nabavo kontejnerjev, smo se še večkrat znašli v situaciji, ko nam je embalaže primanjkovalo.

Težka splošna gospodarska situacija se bo prav gotovo odrazila tu-

di v našem poslovanju v zadnjem četrtletju. Zelo omejen uvoz in v povezavi s tem še slabša oskrba z domačimi surovinami bosta povzročila še večje proizvodne probleme, s tem pa tudi slabšo oskrbo domačega tržišča z našimi proizvodi.

2. Kadrovsko-splošna dejavnost

2.1. Kadri — za čas od 1. 1. 1981 do 30. 9. 1981

Kadrovanje v prvih devetih mesecih letošnjega leta ni bilo usklajeno s sprejetimi plani iz preprostega razloga, ker potreb po dodatnih delavcih skoraj ni bilo. Statistični podatki pa kažejo naslednjo sliko:

Število zaposlenih

	Plan 1981	stanje 30. 9. 81	stanje 30. 9. 80	index 30. 9. 81 30. 9. 80
TOZD SMOLE	116	115	113	102
TOZD PREMAZI	371	360	363	99
DSSS	192	187	185	101
DO »Color«	679	662	661	100

Pregled gibanja kadrov po kvalifikaciji:

Novo zaposleni:

	skupaj	NK	PK	KV	VKV	NS	SS	Vis	VS
TOZD SMOLE	5	2	—	2	—	—	—	—	1
TOZD PREMAZI	16	7	5	2	—	—	2	—	—
DSSS	5	1	—	1	—	—	—	1	2
DO »Color«	26	10	5	5	—	—	2	1	3

Odšli

	skupaj	NK	PK	KV	VKV	NS	SS	Vis	VS
TOZD SMOLE	4	2	1	1	—	—	—	—	—
TOZD PREMAZI	14	9	4	—	—	1	—	—	—
DSSS	4	—	1	—	—	1	1	—	1
DO »COLOR«	22	11	6	1	—	2	1	—	1

Premestitve znotraj DO:

iz DSSS v TOZD Premazi — 1 del.

Fluktuacija je tudi pokazatelj, da se politika zaposlovanja zaostreje. Pogled v nekaj let nazaj pove, da je bila fluktuacija 8—10 % ali celo več, danes pa je situacija naslednja:

TOZD SMOLE	3,5 %
TOZD PREMAZI	3,9 %
DSSS	2,1 %

DO »Color« 3,3 %

— sporazumina prekinitev — 15 delavcev

— odsluženje vojaškega roka — 1 delavec

— upokojitev, smrt — 4 delavci

— hujša kršitev delovnih obveznosti — 2 delavca

Počitniško delo

Zaradi nemotenega poteka dela v času dopustov v proizvodnji, obratu družbene prehrane, pralnice... so bili na delu dijaki in študenti, ki so opravili v

TOZD SMOLE	474 ur
TOZD PREMAZI	9.174 ur
DSSS	1.728 ur

2.2. Delo na pravnem in samoupravnem področju

V prvi polovici tega leta smo pričeli s pripravami za spremembe in dopolnitve temeljnih samoupravnih

splošnih aktov, katere je zahtevala sprememba zakonodaje. Tako so pripravljene spremembe in dopolnitve vseh statuten, spremembe in dopolnitve sporazumov o združevanju pa so v teku in bodo predvidoma pripravljene do konca leta. Strokovne službe so skupaj s sindikatom aktivno spremljale in sodelovale pri kreaciji in poteku sprejemanja samoupravnih splošnih aktov SOZD »Kemija« in krajevnih skupnosti. Delo naših delegatov v SIS in DPS je v primerjavi s preteklim letom boljše in bolj angažirano, vendar še daleč ne tako, kot bi želeli.

V začetku leta so bili izvoljeni oziroma imenovani novi samoupravni

organi, kar se pozna pri angažiranosti in objektivnosti delegatov.

2.3. Delo na področju delitve osebnih dohodkov

Začetki sprememb in dopolnitev sistema delitve osebnih dohodkov segajo že v lansko leto, vse skupaj pa je še pospešil načrtovani prehod na avtomatsko obdelavo v računalniškem centru tovarne »Sava«. V osnutku je pripravljen nov tekst pravilnikov in sporazuma o delitvi osebnih dohodkov. Sam sistem delitve se ne bo bistveno spremenil, ustrezneje bo opredeljena le možnost vrednotenja delovnega prispevka posameznika oziroma skupine, področje dodatkov, nadomestil itd. pa bo prilagojeno družbenim dogovorom oziroma sporazumom na nivoju republike. Olajšano bo formiranje novih delokrogov in njihovo vrednotenje, kar je bilo doslej oteženo s tem, da so se točke sprejemale na referendumu.

2.4. Področje LO in DS

Delo na področju ljudske obrambe in družbene samozasčite je teklo po programu. Enota prve medicinske pomoči se je udeležila tekmovanja na občinskem nivoju. Za pripadnice enote prve medicinske pomoči je bil organiziran tudi 20 urni dopolnilni tečaj.

Ob polovici leta je bila tudi vsakoletna vaja NNNP, v kateri je bila preizkušena naša usposobljenost v primeru bombnega napada. Vaja je dobro uspela. V mesecu septembru so bile pripravljene tudi odločbe za delavce, ki v slučaju vojne oz. vojne nevarnosti ostanejo razporejeni v tovarni.

2.5. Področje družbenega standarda

Kljub temu, da so bila sredstva za področje družbenega standarda v skladu skupne porabe omejena z zakonom, smo z racionalno porabo le-teh uspeli precej izboljšati in renovirati počitniške zmogljivosti. Kupili smo dve novi priklopi, obnovili opremo v hišicah v Umagu in v Crikvenici. Interes za letovanje v naših počitniških zmogljivostih je bil še večji kot lani, zato je bilo nujno v hišicah v Pelegrinu skrajšati letovanje na 7 dni, če smo želeli vsaj delno ugoditi željam vseh zainteresiranih.

Za reševanje stanovanjskih vprašanj smo letos namenili zelo veliko sredstev. Prosilci za individualno gradnjo so letos v povprečju dobili ca. 125.000 din kreditov, kar je glede na velike stroške v zvezi z gradnjo oz. nakupi stanovanj še vedno premalo. Dokončno smo razdelili štiri nova kupljena stanovanja v Preški. Za prihodnje leto smo delno že v mesecu maju, delno pa v avgustu v banki vezali sredstva za razdelitev kreditov.

Na področju športno-rekreativne dejavnosti je bilo predvsem po za slugi športnega društva veliko narejenega. Športnih iger (internih zimskih in poletnih) se je udeležilo izredno veliko število naših delavcev, temu primerni pa so bili tudi rezultati, ki so bili ponekod izredno solidni. Naši športniki oziroma ekipe so se po enem letu neorganiziranja športnih majskih iger barvarjev Jugoslavije letos udeležili le-teh, vendar zaradi okrnjenega tekmovalnega programa niso mogli še tretjič osvojiti prvega mesta.

Naši športniki so uspešni tudi v tekmovanjih v občinskem merilu, predvsem kegljači, strelci in atleti.

3. Investicijska dejavnost

3.1. TOZD SMOLE

3.1.1. Poliesterske smole — I. faza z rekonstrukcijo kotlovnice

Za navedeno investicijo je bila izdelana predinvesticijska študija ter podane idejne gradbene rešitve. Na osnovi tega je naročena projekcijska dokumentacija. Za gradbeni del so tudi že naročeni projekti za PGD in PZI. V kratkem bomo pristopili k izdelavi investicijskega programa, hkrati pa naročili tudi projekte za PGD za strojni del. Predvidevamo, da bomo do konca (Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

leta zagotovili sredstva in pridobili gradbeno dovoljenje za gradbena dela, za ostala dela pa najkasneje v prvem trimesečju leta 1982.

V to investicijo bo vključen tudi objekt za AFK talino, ki je bil prej mišljen kot samostojna investicija.

3.1.2. Skladišče sipkih surovin

Tehnična dokumentacija je izdelana, naročena je lokacijska dokumentacija.

Predvidevamo, da bomo lokacijsko dovoljenje pridobili v novembru, nato pa takoj zagotovili finančna sredstva, pridobili gradbeno dovoljenje in sklenili pogodbe z izvajalci del. Da bi omogočili realizacijo investicije, že teče postopek za odprodajo 4 silosev, ki stojijo na prostoru bodočega skladišča.

3.1.3. Skladišče vzdrževalnih obratov

Izdelan je idejni načrt, vendar so problemi zaradi lokacije, ker urbanisti menijo, da prostor na čelu tovarne ni najprimernejši za takšne namene. Čimprej bomo skušali uskladiti interese z urbanisti, nato pa bomo naročili izdelavo dokumentacije.

3.2. TOZD PREMАЗI

3.2.1. Rekonstrukcija mešalnice

Z investicijo smo pričeli že v lanskem letu. Letos je bil dokončan nadstrešek, sedaj pa so v teku naslednja gradbena dela:

- v ribalnici nameščajo podest in posode, proučujemo tudi možnosti dviga strehe za 2 m,

- končujejo prizidek, v katerem bo prostor za CO₂ zaščito, električno in hidravlični agregat,

- v gradnji je prostor za silose in trganje vreč,

- polagajo cevi za povezavo že vkopanega vodnjaka na ozemlju Tekstilne z mešalnico,

- pričela so se tudi dela v šaržirnici; najprej je na vrsti izdelava temeljev, nato pa bodo dvignili streho in namestili podesta. Domača oprema je v glavnem že naročena, deloma tudi dobavljena, problem pa je z uvozno opremo. Soglasja za uvoz še nismo uspeli pridobiti, vendar pričakujemo, da ga bomo še letos in nato končno le naročili tudi ta del opreme.

3.2.2. Obrat razredil

V pripravi je korektura investicijskega programa. Odločbo inšpekcijskih služb glede prepovedi proizvodnje v obstoječem obratu smo podaljšali do konca leta 1982, tako da bomo investicijo lahko pričeli šele po zaključku rekonstrukcije mešalnice, saj ni smotno, da bi bila naenkrat v izgradnji dva večja objekta.

3.2.3. Vodotopni premazi

Modernizacija in povečanje kapacitet v obratih I, III in IV.

Praškasti premazi

Za vse tri objekte so v izdelavi predinvesticijske študije in bodo predvidoma končane do konca leta.

3.2.4. Prestavitev linije kitov

Dela so bila v glavnem končana v prvem polletju, tako da je proizvodnja v novih prostorih stekla že 6. junija. Ventilacija, katere dobavni rok je bil daljši, pa bo predvidoma montirana do konca oktobra.

3.3 Investicije, ki so skupnega pomena za obe TOZD:

3.3.1. Reševanje odpadkov

a) Trdni odpadki

V izgradnji je deponija trdnih odpadkov v Preski, v kateri bo tudi nameščena stiskalnica za stiskanje embalaže, stisnjena embalaža pa se bo nato odvažala na deponije. Objekt bo predvidoma zgrajen do konca novembra, nato bomo zaprosili za uporabno dovoljenje. Investicijo

financirata obe TOZD v enakem razmerju.

b) Odpadne vode

Za reševanje odpadnih voda smo se povezali s KIBK, kjer smo dobili smernice za nadaljnje reševanje. Edini smotrni način reševanja je sežiganje. V ta namen bo potrebno izdelati študijo.

c) Pralnica embalaže

Študio, ki jo je za pralnico embalaže pred leti izdelal CPI, bomo do konca leta ponovno proučili.

3.3.2. Sanacija skladišča topil

V zvezi z odločbo inšpekcijskih služb nam je Hidroinženiring izdelal idejni projekt za sanacijo obstoječega podzemnega skladišča. Povezali smo se s Petrolom, ki ima največje izkušnje na tem področju pri nas in na osnovi njihovega mnenja ter prej omenjenega projekta sprejeli ukrepe, ki jih moramo realizirati še do konca tega leta. S tem bomo tudi v celoti zadostili novim predpisom glede uskladičenja vnetljivih tekočin in s tem tudi zahtevam inšpekcijskih služb.

Redna letna knjižna zbirka Prešernove družbe

Pred obletnico rojstva dr. Franceta Prešerna, ki jo slavimo 3. decembra, je Prešernova družba spet izdala svojo redno letno knjižno zbirko. Ta, gotovo najcenejša zbirka na Slovenskem, vezana v platno z večbarvnim ščitnim ovitkom (broširan je le koledar) in tiskana na brezlesnem papirju, stane vsega 450 dinarjev. Če ne potrebujete tridih platnic in boljšega papirja, se lahko odločite za broširano izdajo, ki stane le 350 dinarjev.

Naročnino lahko plačate tudi v dveh obrokih.

Vendar to ni vse, zaradi česar na izid zbirke opozarjamo tudi člane našega kolektiva. Skrbno izbrano in mikavno branje je vredno, da bi ga imeli v vsaki družini:

1. Prešernov koledar za leto 1982

— knjiga velikega formata z okrog 200 stranmi prinaša poleg koledarskega dela, opremljenega z barvnimi reprodukcijami slik Maksima Gasparskega, vrsto aktualnih člankov, ki bodo prav gotovo pritegnili vsakega bralca: Vekoslav Grmič razpravlja o mestu kristjanov v naši samoupravni socialistični družbi, Jože Smole nam razgrinja podobo današnjega nemirnega sveta, Anton Trstenjak kritično razmišlja o grozeči sili porabniške družbe in samomoru, Ivan Sedej pa primerja staro in novokmečko in sodobno ljudsko arhitekturo. Tu so še: Jože Dolenc — Ob štiristoletnici Gregorijanskega

koledarja, Janez Gregory — Tudi pri nas je živalstvo ogroženo, Franc Adamič — Spomini na brata Louisa Adamiča, pa še pesmi in kratka proza sodobnih slovenskih ustvarjalcev — Vladimirja Kavčiča, Miška Kranjca, Pavleta Zidarja, Karla Grabeljskega, Toneta Svetine, Milosa Mikelnja in drugih.

2. Ta glavna Urška — privlačna pripoved znanega slovenskega romanopisca Smiljana Rozmana, napisana v obliki dnevnika predstavnice sodobne šolske mladine.

3. Ljudje pod Osojnikom — delo, v katerem nam pisatelj France Bevk z enkratnim mojstrstvom in umetniško tenkočutnostjo prikaže usodo svojih rojakov, kmetov, dni-narjev in drugih hribovskih prebivalcev.

4. Po jamborni cesti... v mesto na peklu — na bogatih pričevanjih osnovan kulturno-zgodovinski zapis dr. Miroslava Pahorja ob sodelovanju Ilonke Hajnal. Knjiga pripoveduje o stari rimski cesti pod Nanosom, po kateri so od nekdaj prevlačili les proti Trstu.

5. Hitro pripravljene jedi — priročnik, ki daje sodobnim mladim kuharicam in kuharjem v roke napotilo za hitro pripravljanje okusnih jedi. Napisala ga je priznani avtorica tovrstnih del Andreja Grum. Poverjenik Prešernove družbe je Petaci Anica. Pri njej lahko dobite vse informacije in lahko zbirko tudi naročite.

Po sledih službenih potovanj

Marsikdo poreče, češ, zakaj le zapravljamo denar za draga potovanja, kotizacijo seminarjev, razstave, sejme in strokovna izpopolnjevanja doma in v tujini.

Nujno je obdržati korak s tehnološko razvitim svetom, saj dandanašnji izoliran res ne moreš obstajati. Zaradi znanih razlogov so seveda take vrste obiski zlasti v tujino skrčeni na minimum.

Vodja RTK sektorja je v začetku tega leta obiskal Poljsko, Svoljšak pa Sovjetsko zvezo zaradi izvoza avtomobilov in reparatur.

V marcu je Doleczekova obiskala Rosenheim v ZRN, in to seminar: Lakiranje danes in jutri — primer lakiranja gospodinjskih naprav. Obravnavali so tako klasične, kot tudi moderne metode in sisteme zaštite gospodinjske opreme.

Na Zavodu za standardizacijo v Beogradu smo se prek predstavnikov (Petkova) redno udeleževali posvetov in sestankov komisije za standarde v premazni industriji.

Na sejmu Alpe-Adria konec marca smo imeli prostor v okviru Polikem trgovine za predstavitev našega proizvodnega programa.

Maja je obiskal matičnega licenčnega partnerja IPMC Felling v Veliki Britaniji, Knific. Namen obiska je bil seznanitev z novostmi v aplikaciji in proizvodnji ladijskih barv ter sistemom organizacije in informiranja.

Svoljšak je v Bolgariji in Romuniji predstavil program ladijskih barv ter emajlov za belo tehniko.

V Sarajevu je pod pokroviteljstvom Šipada zasedala 12. konferenca mednarodne raziskovalne skupine za zaščito lesa, ki se jo je udeležila vodja razvojne grupe za to področje.

Na sejmu gradbeništva v Beogradu nas je po tehnični plati zastopal Golubović.

Skoraj istočasno sta Hafner in F. Petek obiskala Srbijo, Doleczekova in Knific pa Vojvodino z namenom analizirati tržišče za praškaste premaze.

Junja je Bolgarijo, točneje Sofijo in Varno obiskal Beber, da bi po tehnični plati predstavil naš program ladijskih barv, zlasti za zaščito raznih rezervoarjev, balastnih tankov, skladiščnih prostorov za prevoz nafte, živil, itd.

Na Nizozemskem je bil na strokovnem izpopolnjevanju pri firmi Synres, Erman. Tovarna proizvaja vse vrste smol za premazno industrijo.

Vodja tehnološkega sektorja je obiskal velesejem v Leipzigu, predstavniki razvoja, terencev in komerciale pa zagrebški velesejem.

ei

Kakšne so naše stanovanjske potrebe v srednjeročnem obdobju

Odbor za družbeni standard je že v prvi polovici tega leta želel dobiti vsaj približen pregled želja in potreb »Colorjevih« delavcev v zvezi z reševanjem stanovanjskih vprašanj v prihodnjih petih letih. Iz tega razloga je pripravil tudi posebno anketo, ki jo objavljamo v tej številki in katero naj zainteresirani delavci v skladu s tekstom, ki sledi pošljejo.

Po roku, ki je naveden v anketnem listu bo kasneje dospele želje težko upoštevati, ker bo takoj po poteku roka narejena analiza.

Anketni list

o reševanju stanovanjske problematike v obdobju 1981—1985

Na osnovi te ankete bo odbor za družbeni standard DO Color izdelal plan reševanja stanovanjskih vprašanj delavcev oz. plan potrebnih finančnih sredstev v obdobju 1981—1985. Zato prosimo vse delavce, ki svojega stanovanjskega vprašanja še niso dokončno rešili, da vestno in dosledno izpolnijo anketo in jo do 18. 11. 1981 pošljejo v kadr. spl. sektor. Po obravnavi gradiiva in izdelavi osnovnega koncepta bo z vsakim posameznikom opravljen še razgovor.

1. Ime in priimek
2. Rojstni podatki: dan mesec leto kraj.....
3. Stanovanje (naslov, kraj in občina)
4. Zaposlen (TOZD, DSSS od leta
5. Opravljam dela in naloge
6. Poročen: DA NE (ustrezno obkroži)
7. Zakonec zaposlen v DO od leta
8. Število družinskih članov: (navesti tudi člane skupnega gospodinjstva)

ime:	spol:	rojen leta:
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

9. Sedanje stanovanjske razmere:

(kratek opis; velikost stanovanja, lastništvo, kakovost, lokacija itd.)

10. Možnosti za rešitev stanovanjskega vprašanja oziroma želje:

10. 1. Najemno stanovanje — novo,
10. 2. Najemno stanovanje — staro,
10. 3. Nakup novega stanovanja,
10. 4. Nakup starega stanovanja,
10. 5. Nakup nove hiše,

10. 6. Nakup stare hiše,
10. 7. Gradnja hiše — zidana,
10. 8. Gradnja hiše — montažna,
10. 9. Adaptacija lastne hiše,
- 10.10. Adaptacija lastnega stanovanja,
- 10.11. Drugi način.

(Eno od možnosti podčrtajte ali obkrožite prednjo številko. Če označite točko 10. 11., ta način opišite!)

11. Reševanje stanovanjskega vprašanja je v teku:

11. 1. Sem lastnik gradbene parcele,
11. 2. Sem lastnik gradbene parcele z lokacijskim dovoljenjem,
11. 3. Sem lastnik gradbene parcele z gradbenim dovoljenjem,
11. 4. Imam sklenjeno kupoprodajno pogodbo za novo stanovanje,
11. 5. Imam sklenjeno kupoprodajno pogodbo za staro stanovanje,
11. 6. Imam sklenjeno kupoprodajno pogodbo za parcelo v stanovanjski zadrugi,
11. 7. Imam sklenjeno kupoprodajno pogodbo za novo hišo,
11. 8. Imam sklenjeno kupoprodajno pogodbo za staro hišo,
11. 9. Gradnja hiše je v teku,
- 11.10. Adaptacija hiše oz. stanovanja je v teku.

(Obkrožite ustrezno številko pred tekstom ali ga podčrtajte).

12. Že prejeti krediti:

Vrsta kredita:	Vsota:	Leto:
— DO Color		
— DO zakonca		
— Banka na podlagi namenskega varčevanja oz. vezanih sredstev		
— Družinski kredit		
— Samoupravna stanovanjska skupnost		
— Drugi kredit		

13. Namensko varčevanje:

13. 1. Namensko varčujem pri banki (navesti ime banke)

13. 2. Datum sklenitve varčevalne pogodbe

13. 3. Višina mesečnega pologa

13. 4. V banki imam vezana denarna sredstva v višini
od dne

13. 5. Varčuje zakonec.

(V primeru, da ima pogodbo o namenskem varčevanju ali vezavi dinarskih sredstev sklenjeno vaš zakonec, izpolnite prav tako vprašanja 13. 1. do 13. 4. z oznako točke 13. 5. — varčuje zakonec.

14. Najvišja možna vsota kredita, ki ga vaš zakonec lahko pridobi v DO, kjer je zaposlen:

15. Vaše pripombe, dodatne želje:

(Navedite vse tisto, kar menite, da je pomembno pri reševanju vašega stanovanjskega vprašanja v sodelovanju z DO Color).

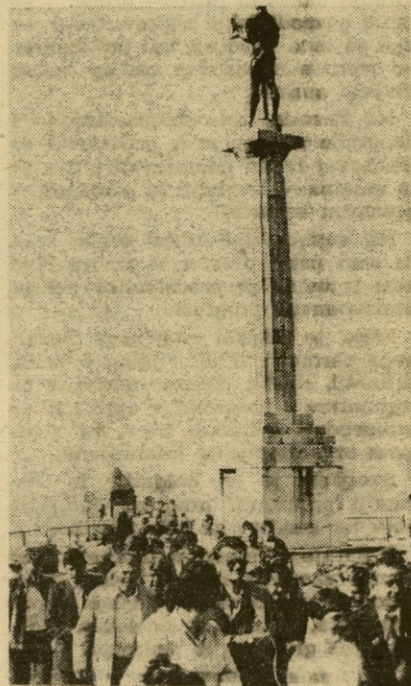
Datum,

Podpis:

Izlet v Beograd

Bilo je lepo

10. oktobra se je kar 100 Colorjevcv odpravilo v Beograd. Na Brniku je to jutro bilo še posebej živahno, saj smo dobesedno »zasedli« letališko zgradbo. Sam polet do Beograda ne bi bil nič nenavadnega, če pred dnevi ne bi bilo ugrabljeno prvo jugoslovansko letalo ... Beograd nas je pričakal v soncu in tudi vodiča, ki sta nas popeljala na ogled mestnih znamenitosti sta bila na moč prijazna in zgovorna. Z dvema avtobusoma smo se najprej odpravili na Avalo, zatem pa si ogledali tudi vrsto drugih znamenitosti našega glavnega mesta. Okrog poldne smo si ogledali Hrišto cvetja, se

poklonili spominu tovariša Tita ter si ogledali muzej »25. maj«. Popoldan smo pričeli s kosilom, nato pa do večera, čas, preživeli po svojem okusu. Ob povratku smo imeli to srečo, da smo se skoraj dvakrat peljali domov. Od prevoznika Inex-Adrie smo namreč dobili v dar en vzlet, en pristanek in polovico leta do Brnika, ker so nekaj potnikov (ne naših) »pozabili« v Beogradu.

Dan je hitro minil. Nekateri so bili utrujeni, drugi so malo bolj globoko pogledali v kozarec (ce), vsi pa smo si bili edini, da je bil izlet lep. Mnogi izmed nas so celo predlagali, da bi Colorjeve piknike rajši spremenili v prijetne in koristne izlete, po vzoru številnih drugih kolektivov, ki se te prakse že dalj časa poslužujejo.

A. R.

Nekaj o ladijskih barvah (Marine finishes)

Samopolirajoči antifaulingi (SPC- self polish copolymer)

Kljub razvoju difuzijskih vrst antifaulingov se je pokazalo, da je njihova življenjska doba relativno kratka. Začetna koncentracija izluženih strupov je večja od potrebne, postopoma pa se zmanjša in gornja iztrošena plast premaza predstavlja oviro za normalno izluževanje strupov iz sredine sloja. Tako se sčasoma zmanjša učinkovitost antifaulinga. Da bi to preprečili in maksimalno povečali učinkovitost na daljšo dobo, so začeli razvijati kopolimere z vgrajenim biocidom. Tak antifauling premaz je enako učinkovit od začetka pa do konca, ko se popolnoma iztroši. Stopnja strupenosti ne upade, ker se iztrošena plast sproti obnavlja zaradi trenja vodnih tokov. Poleg tega ima še dodatno prednost, da ga strujanje vode pri plovbi zgleda in s tem omogoča večje hitrosti ladje oziroma manjšo porabo goriva pri isti hitrosti. Klasični antifaulingi pri izluževanju strupa in razkrajanju filma povzročijo hrupost površine. Ta groba površina ne vpliva samo na zmanjšanje hitrosti ladje oziroma večjo porabo goriva, pač pa predstavlja neugodno podlago za ponovno premazovanje. Odstranje-

vanje starih iztrošenih plasti ni samo težko in zamudno, pač pa tudi drago. SPC antifaulingi kljub višji ceni izpolnijo pričakovane učinke že po dveh letih. Prihranek pri gorivu zne-se približno 12%, pri poznejših dokiranjih pa zaradi enostavne in hitre obnove zniža stroške do 36%. Za obnovo premaza je potrebno samo spiranje z vodo pod pritiskom in že lahko nanesemo nov nanos SPC antifaulinga. Z ustrežno debelino nanosa lahko ladja pluje brez popravila več kot štiri leta. Take lastnosti SPC antifaulingov so seveda vzbudile veliko zanimanje ladjarjev po celem svetu. Med prvimi so te lastnosti začeli proučevati na norveškem ladjarskem raziskovalnem inštitutu. Raziskovali so vpliv hrapavosti površine na trenje, ki nastaja pri plovbi. Ugotovili so, da vsako 10 my povečanje hrapavosti ladijskega dna preko 100 my, poveča izgubo energije (goriva) za 1%. Z uporabo SPC antifaulinga se hrapavost progresivno zmanjšuje, s tem pa se zmanjšuje tudi poraba goriva. S tem največ pridobijo hitre ladje s hitrostjo nad 20 vozlov. Naslednja tabela nazorno pokaže umestnost uporabe SPC antifaulinga:

Te številke dokazujejo, da uporaba SPC antifaulingov upravičeno strmo narašča, s tem pa upada uporaba in pomen klasičnih antifaulingov.

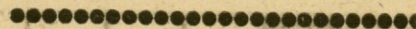
način je znanstvena analitična metoda pogojev, pri katerih pride do izluževanja strupa. Po tej metodi iz dobljenih diagramov lahko odčitamo, koliko strupa se je že izlužilo v določenem času. V primerjavi z dobljenimi začetnimi vrednostmi se da tudi precej natančno napovedati bodoče stopnje iztrošenosti antivegetina. Na žalost je ta metoda relativna in uporabna samo za primerjavo dveh ali več antifaulingov, da se odkrije razlika v življenjski dobi. Ne more pa absolutno določiti življenjske dobe posameznega antifaulinga, saj je ta odvisna od več faktorjev. Ti so: temperatura vode, slanost vode, hitrost ladje in seveda vrsta in stopnja strupenosti posameznega antifaulinga.

Druga metoda je izkustvena, kjer gre za praktičen preizkus primerjanih antifaulingov, ki jih nanesemo na testno ladjo drug poleg drugega. S tem zagotavljamo enake pogoje in lahko opazujemo razliko v kvaliteti oz. v življenjski dobi. Poleg tega praktičnega preizkusa na testnih ladjah imajo proizvajalci antifaulingov ob morju na različnih mestih izpostave, kjer na posebnih splavih opazujejo obnašanje antifaulingov na testnih ploščah v specifičnih pogojih.

Na podlagi testnih zaključkov se določi življenjska doba antifaulingov in najprimernejši čas reparature ladje, ki uporablja določen antifauling. S pravočasno reparaturo optimalno izkoristimo lastnosti antifaulinga in zmanjšamo stroške, ki bi nastali pri prekoračitvi uporabnostnega roka antifaulinga.

Saša Istenič

(se nadaljuje)

JESENSKE MISLI

Mislím nate,
gledám te;
naslonjen s komolci na mizo
predse strmiš
in morda razmišljaš kakor jaz
zakaj si tu,
zakaj z menoj,
zakaj živiš.
Morda za hip ustavijo se misli,
potem pa spet gredo svojo pot,
kdo ve,
morda nekega dne
se misli najine srečajo
ali pa se dokončno porazgube...

Kdo ve,
kdo ve...

COLOR 7

	Super tanker 250.000 BRT	Kontejnerska ladja 30.000 BRT	Tovorna ladja 8.000 BRT
Fotovalna hitrost:	15 vozlov	22 vozlov	16 vozlov
Povprečna poraba goriva na dan:	150 ton	220 ton	35 ton
Stroški goriva a 80 \$ za tono v dveh letih:	3,6 mil. \$	4,4 mil. \$	0,8 mil. \$
Povprečni 12 % prihra- nek goriva z uporabo SPC antifaulinga v dveh letih:	430.000 \$	530.000 \$	96.000 \$
Povprečni stroški nanosa SPC preko klasičnega antifaulinga:	250.000 \$	150.000 \$	40.000 \$
Povrnjena investicija po dveh letih:	170 %	350 %	240 %

Te številke dokazujejo, da uporaba SPC antifaulingov upravičeno strmo narašča, s tem pa upada uporaba in pomen klasičnih antifaulingov.

Doba učinkovitosti antivegetinov

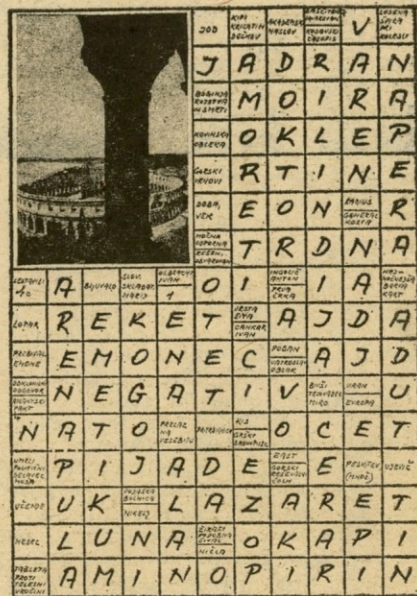
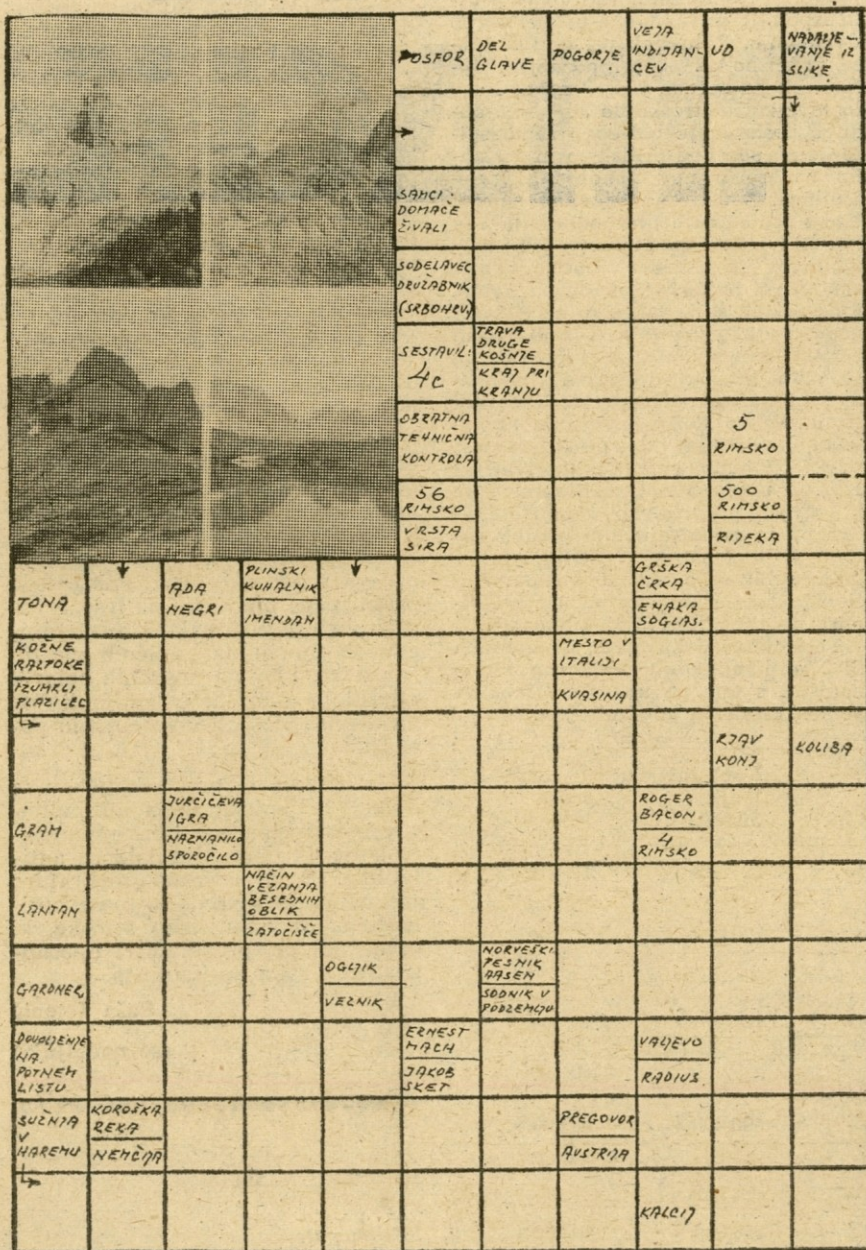
Število mesecev, ki definirajo dobo učinkovitosti antifaulinga je težko točno določiti. Učinkovitost antifaulinga ne preneha nenadoma, saj se količina izluženega strupa postopoma zmanjšuje, s tem pa odpornost

na različne morske organizme. Če vzamemo na primer že precej dotrajan premaz antifaulinga, je stopnja strupenosti taka, da zagotavlja visoko odpornost na rast školjk, ne prepreči pa rasti morskih trav. Tak antifauling lahko klasificiramo po eni strani kot dobrega, po drugi strani pa slabega, kar je odvisno od danih pogojev morske vode. Zato je najrealnejša primerjava različnih antifaulingov s testiranjem v identičnih pogojih. Primerjava učinkovitosti antifaulingov je možna na dva načina. Prvi

NAGRADNA KRIŽANKA

Žreb je odločil

NAGRADNA KRIŽANKA

Za nagradno križanko iz prejšnje številke glasila smo prejeli 62 rešitev. Javno žrebanje smo izvedli v kadrovsko-spolšnem sektorju. Komisija v sestavi Marjeta Štrukelj, Urška Jenko in Alenka Habjan je za dobitnika prve nagrade 200 din izžrebala Pavla Jerino, drugo nagrado 150 din prejme Janez Robas, tretjo nagrado 100 din pa Anica Pevec.

Nagrade bodo izžrebancem izplačane po izidu glasila.

Čestitamo!

Naši izdelki pri kupcih...

COLORJEVE INFORMACIJE št. 11 (111)
 leto 10., oktober 1981. Izdaja jih organizacija združenega dela Color Medvode, vsak mesec v nakladi 800 izvodov. Glasilo ureja uredniški odbor: Marko Ažman, Frane Erman, Anton Kern, ing. Rihard Pevec (odgovorni urednik) in Franci Rozman (glavni urednik). Fotografije Franci Rozman. Tisk AERO Celje, TOZD grafika, Rokopisov ne vračamo. Po mnenju Sekretariata za informacije pri Izvršnem svetu Skupščine SRS št. 421-1/72 je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Med reševalci s pravičnimi rešitvami bomo z žrebom razdelili tri nagrade:

1. nagrada 200 din
2. nagrada 150 din
3. nagrada 100 din

Izrezke z vpisano rešitvijo pošljite v DSSS, kadrovsko-spolšni sektor z oznako »Nagradna križanka«. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo prispele do 10. novembra 1981. Vsakdo lahko sodeluje le z eno križanko. Obilo sreče.